

MŪSU Lietuva

Jornal Lituanu «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL
Dr. José Ferreira Carrato
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S :
AV. ZELINA, 706 — C. POSTAL 371
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA
CR.\$ 2,00

NR: 193 (10)

SÃO PAULO — BRASIL — 1953 M. KOVO MĒN. — MARÇO 7 D.

VI METAI

Savaitinė Politinių Įvykių Apžvalga Malenkovas ar Molotovas vieton Stalino.

Iš Maskvos oficialiai pranešė, kad Stalinas mirė kovo mėn. 5 dienos naktį.

STALINAS MIRĖ.

Kovo m. 4 d. iš Kremliaus pasa uliui buvo pranešta didelė staigmena: Staliniui ant smegenų išsiliejo kraujas ir kaip to pasekmė yra paraližuota dešinė pusė kūno. Nevaldo rankos ir kojos ir netekęs žado. Plaučiai ir širdis dirba nenormaliai. Betkuria valanda laukiama raudonojo diktatoriaus mirties. Kiti spėlioja, kad jau Stalinas mirė, tik nauji Kremliaus šeimininkai įvykių laiko paslaptį, norėdami pirma viduje susitvarkyti ir tik paskui paskleisti žinią ir į kita geležinė uždangos pusę.

Kaip ten bebūtų, Stalino sveikatos stovis, nors jis dar gyventų ilgiau ar trumpiau, neleis stovėti partijos ir valstybės reikalų priekyje. Jo vietą turės užimti kitas.

KAS BUS STALINO ĮPĖDINIS.

Staliniui mirtinai susirgus valdžią į savo rankas perėmė ministrų taryba ir komunistų centro partija. Pirmiau patį svarbiausia vykdomoji valdžia buvo diktatoriaus rankose.

Pasaulis dabar domisi netiek Stalino sveikatos stoviu, kiek kas bus jo įpėdinis.

STALINO POLITINIS TESTAMENTAS.

Yra tvirtinančių, kad Stalinas yra palikęs politinį testamentą, kuriame yra nurodyta kas turi užimti jo vietą.

TRYS KANDIDATAI

Į Kremliaus nuo nekaltų žmonių kraujo paraudusios diktatūros sostą yra trys kandidatai.

1. Molotovas, vicepremjeras (Stalinas buvo premjeras) sovietų vyriausybės.

2. Malenkovas, iškilęs praėjusio karo metu, 51 metų amžiaus, faktinis komunistų partijos diktatorius. 3. Beria, kurio rankose yra visas krašto saugumas, slaptoji policija.

Pats Stalinas, daugiau mėgdavo Malenkovą. Paradų metu jis visumet arčiausiai Stalino stovėdavo ar sėdėdavo.

Tarp šių suminėtu komunistų Rusijos vadų yra nuomonių skirtumas ir jie partijoje

veda slaptą kovą. Beabejo ta kova paaštrės Staliniui pasitraukus. Politiniai stebėtojai tvirtina, kad daugiau galmybių yra iškilti Malenkovui. Antroji vietoj stovys Molotovas, didelis vakarų demokratijų priešas, aklas rusas nacionalistas, šalininkas pasaulinės revoliucijos įvykdinimo ginklu.

TRIUMVIRATAS

Yra balsų, kurie prileidžia, kad Rusiją valdys trijų vyrų sąjunga: Molotovas, Beria ir Malenkovas. Tai vis spėliojimai, kurie neužilgo turės išryškėti.

AR BUS KOKIU PERMAINU?

Tiek apie vidaus Rusijos gyvenimo permainas, tiek užsienio politikoje, nėra vienos nuomonės. Vieni tvirtina, kad nei vidaus, nei užsienio politikoje nebus jokių permainų. Pasiškęs tik žmonės, o gyvenimas eis sulig iš anksto nustatytu plano. Laukti didesnių permainų po Stalino mirties yra dėl delė net žymių pasaulinio garso politikų iliuzija. Kiti gi mano, kad kils nesutarimai pačioje aukščiausioje partijos vadovybėje, ypač turint dėme syje kariuomenės vadovybės nepasitenkinimą partija, kuri kariuomenę yra apstaciūsi po litrukais, kurie kontroliuoja net fronte karo veiksmus. Šių konfliktų atveju bus leista ir Rusijos liaudžiai laisviau atsi kvėpti. Pavergtuose kraštuose sustiprės išsilaisvinimo viltis ir prasidės sabotazo veiksmai.

Amerikoje pasklidus žinioms apie Stalino paralyžių, eilinis pilietis tikisi greita Korojos karo pabaiga ir grįžimu karių į savo tėviškes.

DIPLOMATINIAI SLUOKSNIAI

kol kas vengia pasisakyti. Laukia kaip toliau vystysis įvykiai.

POPIEŽIUS MELDŽIASI UŽ RUSIJĄ

Katalikų Bažnyčia nėra svetimi Rusijos liaudies reikalai. Po kiekvienų skaitytinių mišių kunigai kalba maldą už

Rusijos atsivertimą. Neseniai Popiežius paskelbė encikliką apie Rusiją. Bažnyčia meldžia si už nusidėjėlių ir persekiotojų atsivertimą. Nieko nuostabaus jei ir popiežius meldžia si už Stalino atsivertimą, ar ba, kad jam Dievas būtų galia lestinas.

— Brazilijos karo ministris gen. Cyro do Espirito Santo Cardoso, kovo 4 d. padarė mandagumo vizitą prez. E. Eisenhoweriui. Brazilijos karo ministris dabar lankosi Amerikoje, kur yra oficialus svečias.

— Prez. Eisenhoweris tarė si Baltuosiuose Rūmuose su Anglijos užsienio reikalų ministru Antny Eden apie įvairias glimybes Rusijoje Staliniui mirus.

— Žydų spauda Palestinoje rašo, kad Stalino liga ar mirtis yra Dievo bausmė už žydų persekiojimą.

PABĖGO LENKU LAKŪNAS SU LĒKTUVU

Kovo m. 5. d. Danijos teritorijoje nusileido vienas spraus minis karo lėktuvas «Mig-15» vairuojamas vieno lenkų aviacijos lakūno.

Lėktuvas nusileido Jaimin gai. Lakūnas prašė prieglobos, kaip politinis pabėgėlis iš anapus geležinės uždangos. Dar nežinia, ar lėktuvas bus sugražintas Lenkijai, ar atiduos sąjungininkams. Danija yra Atlanto Pakto narys.

— Balandžio 6 d. Quitandinha viešbutyje, Petropolyje, susirinko 300 atstovų iš visų Pietų Amerikos valstybių svarstyti Pietų Amerikos ekonominės padėties sąryšyje su tarptautine ekonomine padėtimi.

Mylimam

ROBERTUI AMBROZEVIČIUI tragiškai žuvus, iš širdžių gilumos pergyvename kartu šią nelaimę. Tegul Aukščiausias duoda Jums: Tėvai, Broliai, Dėdės, Tetos, Krikšto Tėvai ir visi giminei, daug išvermės ir stiprybės nelaimę pakelti.

L. K. Bentruomenės Choras

Gilaus liūdesio valandoje Kazimierui, Albinai, Nelsonui ir Viliui Ambrozevičiams, del tragiškos Jų sūnaus ir brolio ROBERTO ALGIRDO AMBROZEVIČIAUS mirties, reiškiamo užuojautos.

Anelė ir Antonas Dutkai

Gerb. Kazimierui Ambrozevičiui ir šeimai, del tragiškos mylimo sūnelio Roberto mirties reiškia gilios užuojautos.

Liet. Menininku Klubo Valdyba.

Gilaus liūdesio ir skausmo valandoje p. AMBROZEVIČIŲ šeimai, jų brangiam sūnui ir broliui ROBERTUI ALGIRDUI žuvus klastingo ežero vandenyse, nuoširdžiai užjaučia.

«Mūsų Lietuva»

Didžiai Gerbiamu pp AMBROZEVIČIŲ mylimam sūnui Robertui netikėtai mirus, didį tėvų skausmą giliai atjaučia ir Jiems nuoširdžiausią užuojautą Reiškia

F. ir J. Sliesoraiciai

Didžios nelaimės valandoje, netikėtai šį pasaulį palikus sūnui ir broliui ROBERTUI ALGIRDUI, nuoširdžiai užjaučiame AMBROZEVIČIŲ šeimai ir dalinamės ištikusiu skausmu.

Matelionių Seima

KAZIMIERUI IR ALBINAI AMBROZEVIČIAMS reiškiau mano nuoširdžiausią užuojautą Jūsų brangiam sūnui Robertui tragiškai žuvus.

Lietuvos nacionalinis teatras ir seima.
M. Mažvydo biblioteka

— Gen. Van Fleet paleistas, del senyvo amžiaus, atsargon

— New Yorke viena moteris apskundė savo vyrą teis-
mui, kad jis ją spardęs ir prašė persiskyrimo. Bet teismas patyrinėjęs reikalą nedavė prašyto išsiskyrimo, nes vyras turėjo tik vieną koją.

— Jungtinių Tautų Organizacijoje diskusijos Korejos klausimu bus šiomis dienomis baigtos. Reikalas nė kiek pirmyn nepastūmėtas. Kiekviena pusė pasiliko prie savo nusistatymo.

— Numatoma greitu laiku pasirašyti Brazilijos - Argentinos prekybos sutartį. Argentina Brazilijai yra skolinga dešimtis milijonų dolerių.

— Sąryšyje su Stalino liga. Jugoslavijos diktatorius Tito atidėjo savo kelionę Anglijon.

— Brazilija šiuo metu turi 2800 galestingų seserų (emfermeirų), gi reikia apie 60 tūkstančių.

— Siaurės Amerikos gyvulių auginimo ūkiuose yra 93 milijonai galvijų.

— Brazilijos parlamentas didelė balsų dauguma patvirtino Brazilijos-Amerikos karo sutartį. Komunistai ir fašistai varė propagandą prieš sutarties patvirtinimą.

BRAZILIJOS ŠIAURĖ VIRS-TA DYKUMA.

Brazilijos šiaurėje dažnai pasitaiko sausrų. Bet, tokių didelių ir taip nuostolingų niekas nebeatmena Parà, Cearà, Pernambuco, dalis Baia estado virsta dykumomis. Laukai išdžiūvo, niekur nematyti žaliuojančios žolės ar medžio. Taip kaip po gaisro. Ežerai, mažesnės upės išdžiūvo. Gyvuliai iš bado krinta. Žmonės didžiausioje desperacijoje neturėdami nei maisto, nei vandens. apleidžia savo gimtuosius namus, keliais, pesti, maži vaikai ir moterys keliauja miestų link, kad bent duonos kasnį galėtų rasti. Vyriausybė turi paruošusi pagalbos planą, pristatydama nukentėjusius prie viešų darbų, kur jie gali bent duonos kasnį sau ir šeimai uždirbti. Visoj Brazilijoje renkamos aukos. São Paulo kardinolas yra paskelbęs arkivyskupijos bažnyčiose rinkliavą nukentėjusiems nuo sausrų sušelpiti.

— Rio de Janeiro uosto darbininkai atsisako dirbti extra valanda 16 val.

— Paryžiaus teatrų šokikė Ivette gavo iš vieno nepažįstamo palikimą du pastatus apartamentų. Paaškęjo, kad šių apartamentų savininku buvo vienas elgeta, kuris netoli teatro turėjo savo ubagavimo punktą. Jam minėta artistė kasdien duodavo išmaldos, o jis jai paliko visą savo turta.

Reikalingas advokatas byloms vesti?

Nieko nelaukdamas kreipkis į

Advokata Decio Farias

Raštinė: R. Santa Teresa, 28, 6-to and. salas 604 ir 605.

(kampus Praça da Sé) Fone: 35-8240 ir 32-0064

Estu Laisvinamieji Veiksniai

Vasario 24 d. estai švenčia savo nepriklausomybės šventę. Linkėdami iš savo pusės bendro likimo draugams juo didesnės sėkmės kovoje už savoje krašto laisvę, čia deda me pasikalbėjimą su ats. pulk. L. Jakobsonu, estų Laisvės Kovotojų Sąjungos «Voitleja» pirmininku ir Baltų Tarybos nariu, kuriame nušviečiama, kaip yra organizuotas estų laisvinamasis darbas ir kaip bendradarbiauja jų veiksniai. E.

1. KAIP YRA SUSIORGANIZAVĘ ESTŲ LAISVINAMIEJI VEIKSNIAI?

— 1952 m. pabaigoje JAV-ėse sudaryta estų emigracijos veiksmų centrinė taryba, kuriai priklauso daugumas estų tremtinių atskiruose kraštuose organizacijų, išskyrus ERN (Estų Tautinę Tarybą), kurios centras yra Stockholme. Be šių pirmaujančių politinių veiksmų, JAV-ėse prieš 3 metus įsikūrė ir estų karo vėterų sąjunga «Voitleja». Sąjungos tikslas — kova su komunizmu ir Estijos valstybės atstatymas. Ši organizacija, kuri bendradarbiauja su latvių ir lietuvių atitinkamomis organizacijomis, yra geriausias laidas būsimajai Pabaltijo Valstybių Sąjungai arba Federacijai sudaryti.

2. ESTU - LIETUVIŲ SANTYKIAI.

— Ryšiai tarp Estijos ir Lietuvos nuo senų laikų yra buvę tamprūs ir geri. Jie niekadados nebuvo nutraukti ar susilpnėję. Tačiau abipusiai ekonominiai ryšiai tarp mūsų kraštų praėityje nebuvo pakankamai išvystyti, nors daugelyje ekonominio gyvenimo sričių abiejų kraštų ūkis tiko bendradarbiauti. Čia pažymėsiu tik Estijos degamųjų skalūnų, naftos ir fosforito pardavinimą Lietuvos vidaus rinkai. Kultūriniai abiejų kraštų ryšiai taip pat galėjo būti tamsesni. Abiejų mūsų kra-

tų jaunimas per paskutinius metus gavo pažinti beveik visą Europą — tačiau mes pamiršome susipažinti su savo kaimyniniais kraštais, o kaimyniniai ryšiai svarbesni už visus kitus. Sistemingas jaunimo tarpusavyje supažindinimas būtų pridedęs prie didesnio tarpusavyje supratimo. Kuo mums padėjo ryšiai su Vakarais? Sprendžiamą valandą Pabaltijo tautos buvo paliktos vienos ir turėjo gintis pačios. Dėl to mes, dar emigracijoje būdami, privalome tarpusavyje ryšius puoselėti. Šie tarpusavyje ryšiai sudaro kertinį akmenį, ant kurio galima statyti baltų tautų bendrus ateities rūmus.

3. PABALTIO VALSTYBIŲ FEDERACIJOS (ESTIJOS, LATVIJOS IR LIETUVOS) PERSPEKTYVOS.

— Apie Pabaltijo Uniją arba Federaciją — kaip šį vaiką ir vadinsime — yra nemaža parašyta ir pasakyta — deja, dar vis per mažai. Nepakanka, kad Pabaltijo Sąjungos mintis būtų diskutuojama baltų tremtinių tarpe. Ši idėja turi pasiekti plačias baltų tautų mases, kad ši mintis taptų gyva visų baltų mintijų dalimi. Yra be galo svarbu, kad visi tremtinių sluogsniai šią idėją įsisąmonintų ir ją kuo plačiausiai propaguotų. Tuomet bus daug lengviau, kartą sugrįžus, šią idėją įgyvendinti.

Mano supratimu, šį klausimą svarstant, reikėtų visados pradėti nuo tų momentų, kurie yra mums visiems bendri, pradėti nuo to, kas jungia, bet ne nuo to, kas skiria, nuo būtino reikalo tokią sąjungą sudaryti. Kai visos baltų tautos kartą bus giliai įsitikinę šios bendros sąjungos reikalingumu, ateityje mūsų teisininkams ir ekonomistams nebebus jokių sunkumų padėti bendrus ir sveikus tokios sąjungos pagrindus.

Baltijos Valstybių Sąjungos arba Federacijos idėja — bendro ateities gyvenimo formos sukūrimo idėja, dėl to ir reikia ją kuo plačiausiai nagrinėti spaudoje, paskaitose ir pabrėžti visokiomis progo-

P. Rimšos — Lietuvos Vargų Mokykla.

mis. Pabaltijo Sąjungos idėja bus pirmasis etapas Jungtinių Europos Valstybių kūrimo kryptimi.

— VLIKas Vasario 16 d. proga pasiuntė JAV-ių prezidentui Eisenhoweriui ir valstybės sekretoriui Dullesui tokią turinio telegramą:

«Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, susirinkęs paminėti Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės paskelbimo 35-tas metines, reiškia Jums, Pone Prezidente, savo giliausią padėką už Jūsų drasią politiką prieš sovietinį imperializmą ir Jūsų tvirtą nusistatymą Sovietų pavergtų tautų atžvilgiu.

Kankinamos ir kenčiančios lietuvių tautos vardu, kuri 1940 m. buvo viena iš pirmųjų Sovietų agresijos aukų, mes užtikriname Jus, Pone Prezidente, kad lietuviai ir kitos baltų tautos yra su Jumis.

Milijonų kankinamų vaikų, moterų, senelių ir mūsų kasdien žudomų vyrų vardu, mes prašome Jūsų pagalbos. Visos mūsų viltys sudėtos į Jus ir į kilnią Jūsų vadovaujamą Amerikos tautą. Mes maldaujame Aukščiausiojo, kad Jus stiprintų ir suteiktų Jums jėgų Jūsų pasiryžimams tęsti.

— «Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės paskelbimo 35-tų metų proga, reiškia Jums, Pone Valstybės Sekretoriui, savo giliausią padėką už Jūsų parodytą ypatingą dėmesį Sovietų pavergtų tautų išlaisvinimui.

Lietuvių tauta pavergtoje tėvynėje ir laisvajame pasaulyje — deda visas savo viltis į Jungtines Amerikos Valstybes. Ji tikisi, kad teisingumas ir laisvė triumfuos vadovaujant garbingam Prezidentui Eisenhoweriui ir Jums, Pone Valstybės Sekretoriui. Milijonai Sovietų sprespaudos pavergtų žmonių laukia progos, kada galės pradėti naują laisvą gyvenimą.»

Jonas Aistis

Lietuvoj

Laukas, kelias, pieva, kryžius,
Šilo juosta mėlyna,
Debesėlių tankus izas
Ir graudi, graudi Jaina.

Bėga keltas, ir berželiai
Linksta, vėjo pučiami;
Samanotas stogas žalias
Ir šuns balsas prietemy.

O toliau — paskendęs kaimas,
Tik žirgeliai tarp klevų;
Šlama liepos tokia laime,
Tokiu liūdesiu savu.

Tik sukryšk, lyg gervė, svirtis,
Sušlamės daina klevuos...
Gera čia gyvent ir mirti!
Gera vargt čia, Lietuvoj!

Nelė Mazalaitė

Girkalnio Legenda

Vienas mūsų krašto žmogus išvyko, kaip ir daugelis, į tolimą šalį, kad pasitrauktų nuo pavojaus tako ir išsigelbėtų nuo gėdos imti liūdną išmaldos duoną. Taip, jis tuojau pažino, kad savo užpelnytą duoną valgyti nėra lengva, nes darbas, kurį jam paskyrė, buvo ilgas, sunkus ir svetimas jam, o jo mokslas ir pasirošimas darbdaviui nebuvo reikalingi. Nuovargis ir sielvartas spaudė jį žemyn, tačiau jis sukąsdavo dantis ir atsuksdavo veidą į savo tėvynės pusę ir vėl pajusdavo, kad yra tvirtas.

Pasitaikė, kad kartą ir kitą jo šeimininkas pakalbino darbininkus, ir tarp jų ir šitą mūsų žmogų. Ir gal dėl to, kad jis kalbėjo su savo ponu kaip lygus su lygiu — tasai buvo nustebintas. Turtingas buvo jis, nemažos galios ir didelio pikto proto, ir į šituos atėivius žiūrėjo, kaip kadaise jo protėviai į savo kolonijų vergus. Ir kuomet jis regėjo, kad samdinyš kaiba su juo, tarytum būtų jo blogai priimtas svečias, jis juto pyktį, norą parodyti savo galybę, ir

smalsumą. Štai todėl jis neretai sustodavo ties mūsų broliu ir klausinėjo jį, arba pasakojo pats, ir dėl kiekvieno žodžio rūstavo savo širdyje, nes atei viš kalba visuomet buvo išmintinga ir balsas ramus ir šaltas. Ir vieną dieną jis buvo toks ituzęs, jog užmiršo, kad stovi prieš savo darbininką, kurį ižeisdamas patsai nusizė mina, ir sušuko:

— Jūs esat neleistinai išdidūs, jūs, kuriems darome malonę, kad leidžiame dirbti pas save. Jūs, kurie neturite savo vietos, neturite teisės išdiduma.

Ir išdidžiai atsakė žmogus: — Drabužiai, kuriais vilkėjau, išeidamas iš namų — su plyšo, tačiau mano dvasia visuo met lieka manio uždare, ir šitokia ji sugrįš į namus.

— Sugrįžimas? — nusijuokė šeimininkas, ir paskui jis pasakė rimtai, kaip pridera tiems, kurie veda politiką ir tvarko pasaulį: — Argi jūs ne matote, kad mums nėra taip bloga, kad norėtume kariauti. Jūs galite važinėti į naujas darbovietes, bet niekuomet — namo. Tai, ką jūs vadinate

laisve, niekuomet nepravers vartų į jūsų šalį.

— Ką žinote jūs, — tarė atėivis. — Tačiau yra teisybė, jog Viešpats buvo praskyres jūrą, kad padarytų taką grįžti tremtiniais iš Egipto, ir Jis uoloje prakirto šaltinį trokštantiems.

— Seni stebūklai, — sumurmėjo ponas, — seni stebūklai.

— Ach kai jūs užsiminėte apie stebūklus, — sako žmogus, ir jo akys pasidarė giedrios ir veidas džiugus, — mūsų žemė yra pilna palaiminimo ir apreiškimų. Kai jūs eisite, pakelėse jūs sutiksite šventųjų paveikslus, kaip gerus pažįstamus, ir paupėse jie sveikina ir saugo keleivius. Nuo mūsų sostinės iki nežinomo kaimo mes galime sekti Dievo Motinos pėdas ir užtat negalime paklysti.

— Taip, — tarė jis su šypseną, — aš turėčiau pasakyti jums dėku, kad jūs priminėte stebūklus.

— Seni prasimanymai, — juokiasi ponas, — tamsios tautos prietariai.

— Jūs esate vargšas, — sako darbininkas, ir jo balsas yra toks kietas, jog šeimininkas atsitraukia. Tačiau jis susitvoja ir klausosi, kaip žmogus kalba, kaip jo balsas darosi minkštas ir geras, ir jis yra

nuėjęs toli nuo šios vietos ir laiko:

— Argi jūs suprasite, jeigu jums papasakosiu, kaip buvo, kada metus mus valdė bolševikai, ir po jų atėjo vokiečių užgrobinimas? Taip, šitos okupacijos metu, kada mes buvo me išvarginti ir nenujautėme, jog šitai tebuvo pradžia, mano parapijos miestelyje vasa riu mėnesį įvyko štai kas. Buvo vėlyvas vakaras, kai aštuoniolika žmonių pradėjo skirstytis iš namo, kur buvo susirinkę pasipasakoti liūdnus kasdienius dalykus ir išgirsti iš vienas kito geresnę žinią. Mažas miestelis mėjojo, ir einančiųjų žingsniai pripildė gatvę gyvenimu. Jie priėjo miestelio aikštę, ir iš čia turėjo skirstytis kiekvienas sau — šaltas, skaidrus žiemos oras neleido ilgai stoviniuoti atsiveikinant, ir žmonės skubėjo eiti, tačiau jie kažka pasijuto Ar tai yra sniego skaidrumas, kad jų akis veria šviesa? — pagalvojo kažkuris, tačiau pirmasis, kuris pakėlė galvą aukštyn, šuktelėjo, ir tuomet visi pažvelgė į ten. Bažnyčia stovėjo už keliolikos metrų. Sena medinė bažnyčia, pakilioje vietoje, su dideliais šventoriaus medžiais. Ir ties aukštu didžiuoju bokštu aukštai danguje švytėjo

regėjimas: tarytum didelio pavaislo rėmuose stovėjo Motina Marija su Kūdikiu ant rankų. Niekas negalėjo vėliau apsaityti Jos veido išraiškos, nors visi vienodai tvirtino, kad Geroji Motina atrodė liūdna, ir niekas neišskyrė Jos apdaro spalvos: visas regėjimas buvo viena šviesa, ji nekrito žemyn, nei į dangaus plotus neskleidė spindulių — ji švitėjo pati savyje, ji buvo niekuomet nežinoma ir neatpasakojama. Dabar regėjimas lėtai leidosi žemyn ties bokštu, jis plaukė nepalyginamu grožiu ir lengvumu, ir žmonės regėjo, kaip nušvito bokšto kryžius. Jie regėjo, kaip Ji leidžiasi į bažnyčia. Taip, medinis bokštas švitėjo kaip kristolinė taurė — toje vietoje jie matė bokšto varpus, jie regėjo gegnių sudūrimus ir virves. Ir kažkas pasakojo vėliau, jog jam atrodė, kad toji šviesa palietė varpą, ir jis skamba neišsakytu ir ausiai nepaliečiamu garsu. Pamažu nušvito vargonai, ir atrodė, kad jie veržiasi prabilti nežemiška giesme. Ir dabar sužūrėjo visa bažnyčia, pro visus langus ir sienas perleido šviesa. Tačiau šviesa nemetė šešėlio nei atšvaito ant žemės nei medžių — visa bažnyčia liepsnojo kaip dangus, sekė vėli-

MIRĖ VYDŪNAS

VYDŪNO GYVENIMAS IR VEIKLA.

Šių metų vasario 20 d. 17,40 val. Detmolve, Vakarų Vokietijoje, savo bute mirė žymusis lietuvių tautos dvasios kūrėjas, rašytojas, Maž. Lietuvos kultūros darbuotojas ir tautinės sąmonės ugdytojas Dr. Vilius Storosta — Vydūnas. Kitą mėnesį kovo 22 dieną jam būtų suėję 85 amžius metai. Gripo epidemija siautusi pastaruoju laiku visoje Vakarų Europoje neaplenkė nė jo. Peršalęs sunkiai susirgo, prie gripo prisidėjo dar plaučių uždegimas. Tokio amžiaus žmogui sunku buvo tai išverti. Ligi pat pasukini dienų sielotoji lietuvių tautos likimu, jos šviesėjimu. Apie tai liudija ir jo paskutiniai žodžiai, jašyti mažlietuvių laikraščiui «Keleiviui» ketetas dienų prieš mirtį ryšium su būsimosiomis 75 metų su kaktuėmis, kurių betgi jau nesulaukė.

Velionis gimė 1868 m. kovo 22 d. Jonaičiuose, Šilutės apskrityje. Iš jaunystės būdamas iinkęs į mokslus, lankė mokytojų seminariją, po to keletrius metus mokytojavo. Tačiau tuo nesitenkio ir ėmė studijuoti Greifswalde, Hallės, Leipzigo ir Berlyno universitetuose. Domėjosi jis mokslais ne tiek dėl diplomo, kiek mėgdamas pačius mokslus siekdamas su jų pagalba su prasti sava tikrąjį gyvenimo kelią ir pasidaryti naudingas savo tautai ir žmonijai. Kokia plati buvo jo studijų skalė, maiyti kad ir iš šių studijuotų sričių sąrašo: filosofijos istorija, tikybių, kultūros istorija, meno, gamtos mokslų ir teisių filosofija, literatūros ir meno istorija, sociologija, prancūzų, anglų, ir sanskritų kalbos (lotynų ir graikų buvo mokęsis jau ankščiau, o lietuvių ir vokiečių kalbas mokėjo iš jaunystės). Mėgo ir muziką. Patsai skambino pianinu ir griežė smuiku. Taip mokslais apsišarvavęs ne tik išmokyto javo apie 20 metų vienoje Tilžės gimnazijoje, bet lygiagrečiai gė reikštis lietuvių kultūros gyvenime, literatūrinėje kūryboje. Išėjęs į pensiją, vi siškai atsidėjo lietuvių tauti-

nės kultūros ugdymui. Be kit ko, jo ilgas metus vadovauta Lietuvių Giedotojų Draugija Tilžėje ir visoje Maž. Lietuvoje nuo Klaipėdos iki Gumbinės suruošė šimtus «lietuviškų švenčių», kurios sudarė žymų veiksnį Maž. Lietuvos lietuvių tautinei sąmonei gaivinti. Bemaž visą amžių gyvendamas ir veikdamas Tilžėje, žymiai suvarbino tą Maž. Lietuvos sostinę, lietuviškumo židinį. Lankydamasis Nepriklausomoje Lietuvoje, yra skaitęs šimtus paskaitų, kuriomis žavėdavosi ypač jaunimas, nes jame sužadindavo veiklą skatinančius polinkius. Karui baigiantis, bolševikams atslenkant į Maž. Lietuvą, Vydūnas pasitraukė toriau į vakarus, evakuacijos eigoje iš gyvendamos sunkius į ykius. Bolševikai jį užklupo toje Vokietijos zonoje, kuri buvo atitekusi Sovietams. Po ilgų tar dymų ir kamavimų vis dėlto jį paleido. Atvyko į Vakarų Vokietiją gerokai suvargusios sveikatos. Tačiau tautiečių padedamas ėia vėl kiek atku to į nepailstamai dirbo tvar kydamas savo raštus, gausiai bendradarbiaudamas lietuvių spaudoje, kartais sakydamas ir prakalbas. Buvo Maž. Lietuvos Tarybos garbės narys ir zyvai domėjosi visos tautos pergyvenimais. Palaikė ryšius su visa eile Lietuvos ir užsienio žymių asmenybių. Kurį laiką po Pirmojo karo dėstė lietuvių kalbą Orientali niame Seminare Berlyne. Bet visus viliojančius pasiūlymus pasitraukti iš savo tėvynės ir pasiduoti patogiai karjerai svetur vis atmesdavo.

Vydūno raštu yra ilga eilė. Draminiai veikalai: Amžina ugnis, Prabočių šešėliai, Mūsų laimėjimas, Tėvisklė, Jūrų varpai, Vergai ir dykiai, Žvaigždžių takais, Likimo bangos, Gaisras, Lietuvos pasakėlė, Sigutė, Ragana, Numanė, Jo nuks, Birutininkai. Kur prots, Pasilgimas veldėtojo. Filosofiniai ir popularizacijos raštai: Visatos sąranga, Slėpinis gojį žmogaus didybė, Mirtis

stebuklai — tai yra teisybė.

— Hm, — pasakė ponas ir paskui susijuokė: — Tačiau pasaulis nieko neišgirdo apie tai, apie šitą vienintelį regėjimą: ėia nebuvo kuklūs pie menys ir nekalti vaikai — ėia buvo masė ir nė vieno labai maldingo.

— Taip, — tarė ateivis, — mes esame per daug kuklūs ir maži, kad pasaulis įtikėtų į mūsų stebuklus.

— Tačiau, — kalba šeimininkas, ir jo balsas yra piktai linksmas: — Ar jus apsau gojo šitas stebuklas? Ar prie jųs gimto miesto nepasirodė priešai, ar jie su baimė aplenkė regėjimo pašventintą bažnyčią?

— Visas mano kraštas yra naikinamas, — sako ateivis, — ir mano parapijos bažnyčia yra sudeginta. Tačiau kiek vienas mūsų žmogus gyvena Dievo akivaizdoje, kaip kareivi vis ir kankinys, kurie stovi stebuklo ir laisvės sargyboje. Ir mes žinome, kad pasaulis to nemato.

Dabar yra tyla, gili tyla, ir ūmai šeimininkas nusilenkia prieš savo samdinį.

— Jūs, kurie ir sugriautoje bažnyčioje matote Dievą, be reklamos mirštate už laisvę — jūs esate verti stebuklo: jūs sugrįšite.

Kalnų gėlės

Ona Sadauskaitė

Ar ne tu buvai tada aukštai kalnuose,
Ar ne tu nuskynei tas baltas gėles?
Jas ten saulė mandė savo spinduliuose,
Kam gi jās išskynei savo puotai švest?

Ten kalnų aukštybėj kogi tu ieškojai?
Kam gi Tau reikėję tų trapių gėlių?
Kaip drįsai ten žengti nuodėmingom kojom,
Žengti juoda širdžia saulėtu keliu!

Koks esi tu piktas, laimę sunaikinęs,
Kam šlaitais ramiosios kopei tu šalies?
Kada nors gailėsies tas gėles išskynęs.
Be gėlių kuo saulė džiaugtis begalės?

Tavo žingsnių pėdos amžiams ten paliko,
Nieks jų neišnaikins, degs jos kaip ugnis.
O ant aukšto kalno, ant jo šlaito pliko,
Jau tos gėlės baltos niekad nepražys.

ir kas toliau, Žmonijos kelias, Mūsų uždavinys, Likimo kilmė, Gimdymo slėpiniai, Tautos gyvata, Sąmonė, Kalėji mas laisvėjimas, Tausresnio žmoniškumo užtekėjimas. Ver timai «Bhagavad Gita» ir kt. Daugumą tų raštų išleido Mor tos Raisuokytės finansuojama «Rūtos» leidykla. Vokiečių kalba 1916 m. išleido knygą «Litauen in Vergangenheit und Gegenwart», o 1932 m.

stambų veikalą: «700 Jahre deutsch-litauischer Beziehungen». Įvairiais laikais leido laikraščius «Šaltinis», «Jauni mas», «Naujovė», «Darbymetis».

Vydūnas ir savo tauria asmenybe, ir savo gyvenimo pavyzdžiu, ir savo veikla pa sidarė tikrai reikšmingas sa vo tautai, kuri nieka nenus tos branginusi, to ką jis jai paliko.

J. Girnius

Mūsų Tautinių Uždavinių Akivaizdoje

NUTAUTIMO PASALŪNIŠKUMAS

2. Turime blaiviai matyti tą nutautėjimo grėsmę, į kurią atsiduriame visi: «emigrantai», ir «tremtiniai», «šviesuomenė», ir «liaudis». Nutautėjimo pavo jus, svetur atsidūrus, yra aki vaizdas. Nuostabu tačiau, kad paprastai laikomasi, lyg tokio pavojaus vis dar nebūtų, lyg jis dar už kalnų būtų. Sa kiau «nuostabu», bet, gal būt, tai visai suprantama: ne tik stručiui, bet ir žmogui yra sa va užmerkti akis prieš pavojų, tarsi tuo būtų galima nuo jo pabėgti.

Daug kas tarnanja šiam akių užmerkimui prieš nutautėjimo grėsmę. Visų pirma tai, kad nutautėjimas ne staiga užklum pa, o nejučiomis prislenka. Būtent, nutautėjama beveik nesąmoningai, pačiam nepa jutus. Reti atvejai, kur būtų sąmoningai, pačiam nepajutus Reti atvejai, kur būtų są moningai atsižadamu savosios tautos išdavimui. Bet ką smerktume kaip žemą nusikal timą, jei jis būtų atliktas są moningu valios apsisprendimu, išbianksta tarsi į nekaltą fak tą, kai šis nusikaltimas ištesia mas į ištisumus metus. Ėia ir yra nutautėjimo grėsmės klas ta: vykdyti nusikaltimą, pa čiam kaltu nesijaučiant. Nors nutautėjimas savo pagrinde yra ne kas kita, kaip savosios tautos išdavimas, tačiau jis vyksta ne sąmoningu tau tybės išsižadėjimu, o ištisa ei le tokių smulkesnių kasdieni nių apsisprendimų, apsispreu dimų, kurių vienam, atskirai paimtam, netaikysis savosios tautos išdavimo vardo. Patetiš kai skambėtų, jei imtume kal tinti savosios tautos išdavimu žmogų, nustojus lankyti tauti nius minėjimus, pašykštėjus dolerio parūpinti vaikams lie tuvišką knygą, nebeprisiruoš pačiam pratęsti lietuviško lai kraščio prenumeratą etc. etc. Atskirai paėmus, tai tėra pa prastas apsilaidimas, bet šių

apsilaidimų grandis ir yra kelias į nutautėjimą. Ir tačiau: nors nutautėjimas ir šitaip nekaltai vyksta, sąvy je pačiame jis nėra nekaltas, nes vistiek jis yra laisvo ap sisprendimo, nors ir netiesio ginio, išraiška. Ne prievarta esame nutautinami, o patys nu tautėjame.

Nebuvimas prievartos — an tra kiasta, kuria naudojasi nu tautėjimo grėsmė mūsų budru mui užmigdyti. Tiesa, kad dau d guma tų kraštų, į kuriuos atsi dūrėmė, nesima jokios išori nės prievartos mums nutautin ti. Tai betgi anaiptol nereiš kia, kad tie kraštai nenorėtų, kad įsilietume į tą tautą, ku ri atitinkamame krašte gyve na. Ir jeigu nesigriebiama jo kios tiesioginės prievartos, taip tarp kito dėl to, kad ir nėra jokio reikalo jos grieb tis. Galima drąsiai pasitikėti, kad ir be prievartos bus atsi žadama senosios tautybės. Svetima aplinka pati sa vaimė geriau atlieka nvtauti nimo darbą, kaip galėtų bet kokia prievarta. Tiesioginė prievarta visada keltų sąmo ningą jgi pasipriešinimą. Gi kai nėra jokios prievartos, ne jučiomis nutautėjimo įrankiais tėmpa tos pačios institucijos, kurios buvo sukurtos tautinei gyvybei žadinti. Tos pačios organizacijos, tos pačios para pijos, tie patys klubai, tie pa tys laikraščiai, kurie buvo skirti tautinei dvasiai išlaikyti, pamaži virsta tilu, vedančiu iš savosios tautos į svetimąją. Negali ateiviai iš karto įsi jungti į vietines organizacijas, vietinius klubus, vietines pa rapijas, net jeigu to ir norėtų. Net ir išmokus krašto kalbos, visada bus sutinkama įvairių klūčių sėkmingai įsilieti į tra dicines krašto organizacijas. Sakysime, norima aktyviau įsijungti į krašto politinį gyve nimą. Žmogus be platesnių kontaktų (tokiu lieka ateivis)

mažai ką reikš. Bet jei jis ga lės pasakyti: už manęs stovi tiek ir tiek turinčiųjų balsavi mo teisė, jo svoris atitinka mai pakils. Todėl ir nesisku binama atsižadėti senųjų tau tinių organizacijų, nes ir jos pasirodo galinčios būti nau dingos. Deja, panašios dvasios vedamas «tautinis veikimas» bus ne tautinės gyvybės reiš kimasis, o greičiaa tautinės gyvybės laidojimas — savo pačių rankomis.

Štai kuria prasme nutautė jimo grėsmė labiausiai pavojinga savo klasingumui: atei na ji nepastebimai ir nekaltai, Bet jeigu taip yra pirmasis uždavinys — budrumas. Nieko pavojingesnio, kaip naivus di džiavimasis savo tautiniu ats parumu, sakant: mums dar ne gresia nutautėjimas. Iš tiesų nutautėjimo grėsmė nepastebi mai iškyla tik dėl to, kad ji jau yra iškilusi iš pirmų die nų. Tiesa, ši grėsmė iškyla labai nekaltomis pagundomis:

ar verto man, vargšui nauja kuriui, eiti į tą minėjimą, ne bus nepatogu nusigręžti nuo aukų rinkėjo, ar man prasmin ga gaisinti vaiką šeštadienine mokykla, kai ir šiaip namuo se kitaip nekalbame, kaip lie luviškai; ar gali kas iš ma nės nespėjusio dar namą iš mokėti, reikalauti skaityti lie tuvišką spaudą? Bet įsivaiz duokime, kad panašiai apsis prendžia, nusileisdamas šioms pagundoms, ne tik aš, bet ir kiti tautiečiai. Netrukus nebe liks šių pagundų: nebereikš svarstyti klausimo, ar eiti ar ne į tautinį minėjimą, nes ne bebus nė kas į juos kviečia. Nebereikš gailėtis savo vaiko, kad jį suvargins šeštadieninė mokykla, nes jū iš viso nebe bus. Nebereikš gailėtis dole rio lietuviškam laikraščiui, nes visi jie bus žlugę. Priva lu todėl žinoti, kad per šias smulkias pagundas (patingėti nueiti į tautinį minėjimą, pa gailėti vaiko šeštadieninei mo kyklai, pašykštėti dolerio lie tuviškam žodžiui) mūsų sie la veržiasi ne kas kita, kaip nutautėjimo grėsmė, padaran ti mus savo tėvų išdavikais.

Bet tai dar nevisa: neišbė game iš nutautėjimo grėsmės,, tik paprastai atsispirdami anoms pagundoms, kurias pa vadinau smulkiosiomis. Kaip ankščiau perspėjome, ir pats tautinis veikimas gali virsti tik tiliu iš savosios į svetimą tautą, kai jo nebeįvaina idea listinis nusistatymas išsaugoti ištikimybę savo tautai. Gali būti veikiamas savo tautiečiuo se ir vien dėl to, kad tai yra pasidare duonos pelnyto rei kalu arba, vien dėl to, kad būtų patenkinta paprasta «reikšimosi» ambicija, arba pagaliau ir vien dėl to, kad būtų sudaromas užnugaris di desniu autoritetu pasireikšti svetimuose. Bet jei iokl sve timi motyvai įsibrauna į vado vaujančiuosius, nėra ko stebė tis, kad ir visa jų veikla su kalkėja į tokią rutiną, kuri nieko nebeuždega. Pasidaro šiuo atveju vadinamasis «tau tinis veikimas» panašus tai mašinai, kuri tuščiai sukasi, jokio darbo nebeatlikdama.

Jei nebijočiau būti klaidingai sprastas norėčiau nurodyti ir tą kriterijų, kuris mano iš manymu, skiria tikrą tautinę veiklą nuo rutininės. Tikra tautinė veikla atvirai pripa žįsta, kaip beviltiškai sunku kovoti už tautinės dvasios iš laikymą svetur. Priešingai, ru tininė veikla yra charakterin ga optimistiniu klaidinimu «viskas gerai». Bet toks opti misticinis ramimasis iš tiesų tėra tik tautinės sąžinės mig dymas. Negali viskas būti ge-

(Tęsa 4 pusl.)

au žmonės. Ir staiga — užsto jo tamsa. Ir tuomet visi atsi gavo.

Buvo, praėjo, dvidešimt mi nučių — pamatė jie, ir dabar galvojo, kodėl jie nešaukė taip, kad sukeltų visą miestę lį ir kodėl nepažadino kunigo ir jie kalbėjo susijaudinę — kaip buvo, kad jie matė Die vo Motiną ir neklupo ant ke lių ir neklupo ant kelių ir ne simeldė. Visi jie sakė, jog to ji šviesa buvo tokia nuostabi, taip buvo gera į ją žiūrėti, taip be galo gera buvo ma tyti Mariją ir Kūdiki Jėzų, jog nebuvo kito jausmo, kaip tik tas, jog šitai niekuomet nesibaigtų. Aštuoniolika žmo nių savo parašais ir priesai ka patvirtino teisybę, aštuonio lika blaiviai ir suaugusių, ir tarp jų nebuvo nė vienos mo terėlės, pravardžiuojamos da vatka. Ir tarp jų buvo jaunas vyras, kuris bolševikmečiu buvo kariuomenės politruku, ir nors buvo palikęs ėia, jo galvojimas buvo palinkęs į anų pusę. Kitą rytą šitas vy ras stovėjo bažnyčioje prie klausyklos, ir jo gyvenimas buvo pasikeitęs iki gelmių. Ir visas parapijos gyvenimas buvo sušvitęs dvasia — tary tum šita dangaus šviesa įsilie jo į bažnyčios sienas. Tai nėra prietarai ir tai nėra seni

Iš Argentinos Lietuvių praeities

RASYTOJAS MATAS SALČIUS ATVYKSTA ARGENTINON

Rašo Vladas Veselauskas

(Tęsinys iš praeito nr.)

— Girdėjau p. Veselauske, kad jūs esate buvę Rosario mieste. Norėčiau informacijų apie šio miesto lietuvius.

— Rosario miesto lietuviai yra daug raudonesni už Buenos Aires lietuvius. Be to yra labai storžieviški.

— Važiuosiu į Rosario. Mano misija yra aplankyti ne tas lietuvių kolonijas, kurios yra maždaug susitvarkiusios, bet tas, kurias reikia atvesti ant gero kelio, — kalbėjo Šalčius.

Grįždami namo su J. Nakučiu, nusprendėme, kad šie Šalčiaus žodžiai privalo būti viešai paskelbti. Pasirodžius Pietų Amerikos žinių savai traštyje šiems Šalčiaus žodžiams, Min. J. Aukštuolis pas kambino Kazui Kliugai, kodėl uebuvo pasiuntinybei pra nešta apie šį įvykį. Būtume Šalčių išpašalvonių už tokias kalbas.

— Mums nebuvo reikalo pranešti pasiuntinybei, — atsakė K. Kliuga. — Kartu prie stalo sėdėjo ir viską girdėjo pirmasis pasiuntinybės sekretorius Bronius Blavieščiūnas.

Šalčius išvažiavo į Rosario. Išsiderėjo, kad Rosario bolševikai apmokėtų jam vidutinišką viežbutį. Dau vėliau, kada ir Argentinos Lietuvių Balsas susipuko su Šalčiumi, parašė, kad Šalčius Rosario mieste pasakė lietuviams tokią kalbą, kad jeigu A.L.B. šią kalbą pakartotų, Lietuvos vyriausybė A.L.B. į Lietuvą neįleistų.

1936 m. balandžio m. 25 d. konsularinio skyriaus vedėjas Jurgis Kučinskas Banfielue, savo rezidencijoje suruošė Jurgines. Buvo pakviesta virė 30 žmonių. Buvo pakviestas ir Petras Čiučelis. Pasikėlę nuo

stalo pasiskirstėme grupėmis pasikalbėti.

Blavieščiūnas nei iš šio, nei iš to pradėjo aiškinti, kad Argentinos lietuviai tautininkai nieko nereikią. Jis priklausą Lietuvos tautininkų sąjungai.

— Argentinos lietuviai tautininkai negauna algų, tik nemažonumų, o tuo tarpu daugelis Lietuvos tautininkų sąjungai priklauso, kad gauna algas visų nusistebėjimui kalbėjo Petras Čiučelis. Tas, kuris į akis mėgo tik girti, o čia taip drąsiai Blavieščiūnui padarė padarė pastabą. Čiučelis šiuo savo žygiu ieškojo simpatijų Argentinos lietuvių tarpe. Blavieščiūnas išgirdęs tokią Čiučelio kalbą, supykęs pašoko iš vietos ir pradėjo balsu šaukti:

— Tai ką jūs norite, kad už veikimą jums algas mokėtų?

— Diplomatinė tarnyba rei kalauja, kad greičiau orientuotumėte ir sumaniau argu mentuotumėte, — pradėjau ginti Čiučelį.

Blavieščiūnas visas paraudonavęs nusiskubino į kitą

pusę ir daugiau per visą laiką nieko nē su vienu rekabėjo.

Iš Buenos Aires greitai Šalčius nuvyko į São Paulo. La bai mums nustebino tilpės Lietuvos Aido Brazilijoje Šalčiaus pareiškimas, kad Argentinos policija jam yra pasakiusi, kad Lietuvos pasiuntinybė savo piliečius skundžia policijai ir dar policijai jo paklaususi, ar visi lietuviai yra toki blogi. Aš su tuo laikraščiu nuvažiuoju pas min. Aukštuolį:

— Ar p. ministeris skaitote Brazilijos lietuvių spaudą?

— Labai mažai aš ją matau, — atsakė. — Prašau, — ir iš tiesiau minimą laikraštį. — Ne suprantu, kas Šalčiui įkvėpė tą mintį, — kalbėjo ministeris.

— Noras įtikti komunistams — atsakiau.

Sis jo melas per aiškiai krinta į akis. Susivienijimo parengime, Blavieščiūno aki vaizdoje. Šalčius sakė, kad jis pasiuntinybės arkvyuose matė, o Brazilijoje aiškina, kad pati policija pasakė.

— Kada Šalčius grįš iš Brazilijos, aš jį sutvarkysiu, — kalbėjo supykęs ministeris.

(B. d.)

Trakų piliis griūvėsiai.

(Atkelta iš 3 pusl.)

rai svetur, kur visi esame ati duoti grėsmei. Nėra tačiau pagrindo bijoti tautinę veiklą iliuzijomis, o blavia tikrove. Reikia matyti tikrovę, kokia yra Tik tada bus sėkmingiau jieskoti priemonių jai pasipriešinti sąmoningą valia. Juo matysiu jog tikrovė beviltiškesnė, juo jausiu, kokia didelė atsakomybė man tenka. Kas išdrįstų pagailėti dolerio lietuviškam spaudiniui, jei jis sau prileisų, kad jis bus tas paskutinis lašas, kuris privers leidėjus nuleisti rankas?

Nori patogioj, gražioj vietoj, pamary — Praia Grande įsigyti žemės sklypą?

Neuzmirsk apsilankyti Suarão.

Ten yra elektra visose gatvėse įvestas vanduo. Yra viešbutis, restoranas, bažnyčia, mokykla. O svarbiausia, kad prie visų šių pagerinimų kaina pusiau mažesnė, negu kitų šalia esančių sklypų.

Via Anchieta — nauja autoestrada eina skersai Vila Suarão. Taip pat yra ir geležinkelio stotis.

Daugiau informacijų «Mūsų Lietuvos redakcijoje».

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPINIENIS LTDA.

AVENIDA DR. GIACAGLINI, 34-C

VILA ALPINA

SKAITYK IR PLATINK

«MŪSU LIETUVA»

JAU LAIKAS ATNAUJINTI 1953 METAMS «Mūsų Lietuvos» prenumeratą. Laikraščio likimas yra skaitytojų rankose.

TAUTIEČIAI

Norintieji, Santos kurorte praleisti trumpesnį ar ilgesnį laiką, prašome apsistoti pas STEPONAIČIUS. Čia galima pigesne kaina gauti kambarius ir pagal lietuvišką skonį pritaikytą maistą.

Adresas: Jose Menino, g-vė Godo Fredofraga, 173 nr. Bondes: 2, 3, 14, 22, 32.

NAUJOS LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS!

Bendruomenės choras platina naujai įdainuotas plokšteles:

- 1) "Jūreivių Maršas" ir "Baltos Gėlės",
- 2) "Svajonės" — Tango ir "Polka"
- 3) "Malda už Tėvynę" ir "Kur Bėga Šešupė".

Turime ir seniau įdainuotų plokštelių. Plokštelių galima gauti pas visus mūsų choristus pas choro pirmininką Kaz. Ausenką (V. Zelina, Rua Rio Feio 2), nariams remėjams pas Petrą Simonį (V. Zelina, Rua Venda Nova 46) ir mieste pas Juozą Karpavičių — siuvykloje, Avenida São João, prieš Paštą.

Choro Valdība.

IRMAOS ESCRITORIO VILA ZELINA

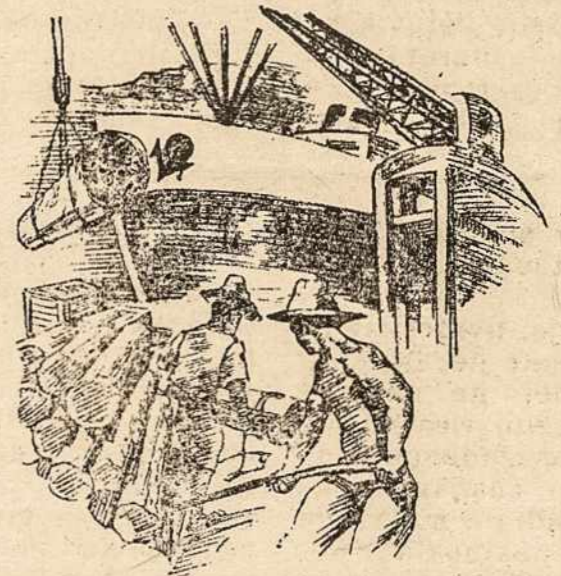
BAUZYŠ

Registrado no C.R.C. sob o n.º 551

AVENIDA ZELINA, 749 — VILA ZELINA — S. PAULO

Aberturas de firmas	Contratos de locação
Encerramentos de firmas	Cartas de Fiança
Transferencias de firmas	Requerimentos
Contratos na Junta Comercial	Balanços
Distratos na Junta Comercial	Alvarás diversos
Escritas Fiscais	Seguros de Fogo e
Escritas Comerciais	Seguros de acidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

Madeiras do Brasil

PERES & PRANAS LTDA.

Importação — Exportação

Raštinė: - Av. Churchill, 94 - 11.º and. - sala 1110
Rio de Janeiro - Fones: 52-0229 e 32-6265

Em Minas Gerais:

Peres & Cia. Ltda. - Leopoldina - R. Providencia, 71
Jother Peres de Resende - São Pedro dos Ferros
Amadeu Cesar Machado - Nanuque, Minas

Metalo Išdirbinių «Industria Strazdas»

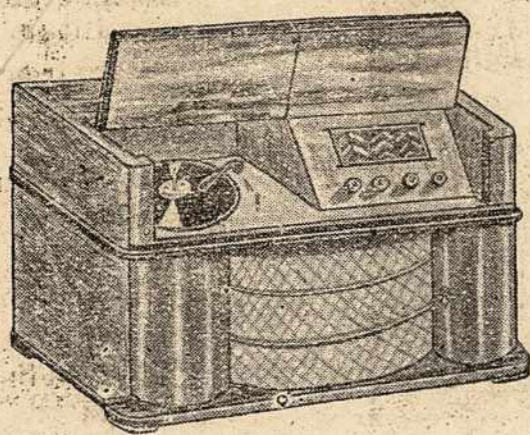
atlieka įvairius geležies bei metalo išdirbinius, kaip šaltkalvystės, galvanizavimo ugnimi, liejimas, varžtų bei kablių dekalkoms eternitui ir brazilitui.

Fabrikas: Rua Feliciano Bicudo, 28 - Skersgatvis iš Rua Ibitirama V. Prudente.

Raštinė: Rua do Carmo, 138 - 3.º S/306 - Fone 33-3865
São Paulo

Sprindys & Cia

PARDUODA

TOBULIAUSIAS RADIO VITROLAS.

balso grynumas, skambumas

Sprindys & Cia — Largo S. Jose 1.

Kaip niekur kitur, prieinamiausiomis kainomis. Parduodama patogiomis sąlygomis ir išsimokėjimui

Industria e Comercio de Calçados

SPECIALYBĖ BATŲ: vyrams, moterims, panelėms, futbolistams, vaikams...

Rua Javaés, 719 -- São Paulo

Nori, kad «Mūsų Lietuva» būtų lietuviškojo gyvenimo veidrodis?

— Bendradarbiauk joje pranešdamas visas naujienas iš savo apylinkės, miesto ar interjero.

SKAITYK IR PLATINK
«MŪSŲ LIETUVĀ»

Rastinės Darbai ir Teisiniai Patarimai

Naturalizacija, inventoriaus surašymas, išieškojimas skolų, persiskyrimai (desquites) nuomininkų išvaymas, kriminalinė ir darbo teisė.

Darbininkams patarimai veltui.

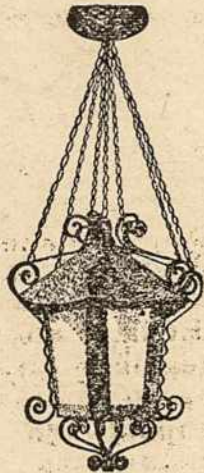
Galima kreiptis šiomis valandomis nuo 10 iki 12 val. ir nuo 16,30 iki 19 val.

Rua Roberto Simonsen, 13 -- 3.º — salas 306 · 310 (Senoji rua do Carmo ir kampas P. ça Clovis Bevilacqua) São Paulo

MEKANIKOS DIRBTUVE

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvartos, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mastą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

LEONAS VARNAUSKAS

Telefonas (recados) 3-0707

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina Avenida Zelina N.º 714 — (fundos) Caixa Postal 4118 — São Paulo

Atelier de Modas

ALEKSANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 275 — 7 AND. — SALA 73 TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Foto-Studio "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė padidintiems tamsiuose tonuose ir sepiu, spalvinimui aliejiniais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Primami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

UM RECANTO PARA VOCÊ nas lindas praias do Jardim RIVIÉRA

JARDIM RIVIÉRA

Santo Amaro apylinkėje - nuostabus grožio gamta sveikas klimatas, tik už 18 km. nuo Praça da Sé, geras kelias, tarp dviejų ežerų. Puiki proga dabar įsigyti žemės sklypą su mažu įnešimu ir ilgalaikiu išsimokėjimu — 100 mėnesių

Reikalingų informacijų gauti tik pas vienintelį įgaliointį šias žemes pardavinėti mūsų tautietį Kazį Kmiliauskį, rua Benjamin Constante 23, 1-o andar sala 6. Fonė: 34-5914. Šiokiadieniais iki 17 val. Sekamdieniais ir šventėmis 8-9 val. ryto.

Suinteresuotus nuveža ir parveža. Iš Santo Amaro eina autobu. sai Jardim Riviéra. Iš Socorro galima nuplaukti laiveliais.

CAJAS SÃO JORGE

PRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,

Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

JORGE MATELIONIS

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526
Fone 35-3260

Rua São Caetano, 510
São Paulo

VIENINTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINIOJAI

IRMĀOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835 Caixa Postal 3967
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223 SÃO PAULO

Cietubiai BRAZILIJOSJE

Mirtis pakando viena gėlę....

Jeigų audra ištikus versių stulpą vieną
Iš tų, kurie prilauko jūsų namo sieną,
Namas negrius — iš baimės jūs neišlakstykit,
Tik vieton ano stulpo tąją pačią dieną
Tuoj kitą statykit....

Dr. V.Kudirka

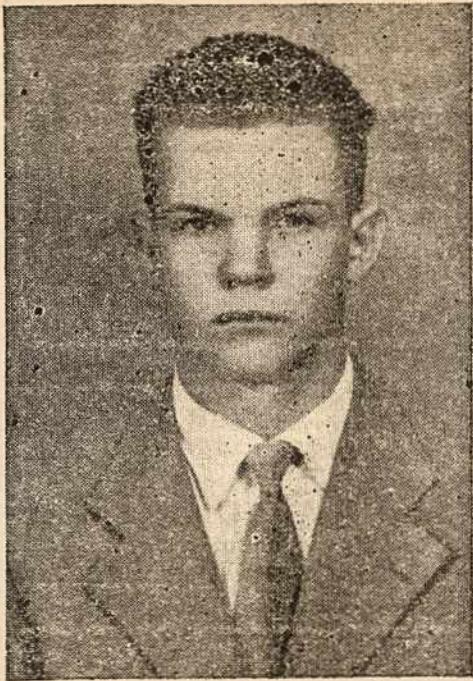
Robertas paliko mus. Visi likome nustebinti ir pritrenkti šios žinios. Lyg nesinori ir tikėti: šitame amžinyje, pačiame gyvenimo pavasary, pačiame jaunystės žydėjime.. Mirtis paėmė jį iš savo šalta glėbį ne ligos iškamuotą, nenusimonusį ir nelaimingą, bet pasi grobė patį vieną atskirai nuo mūsų visų, ne, paėmė jį iš mūsų tarpo, kuomet niekas to nelaukė, kuomet mes matėme jį mūsų tarpe žydirintį ir pilną jaunystės jėgos. Vanduo vsumet buvo klatingas.

Robertas Algirdas Ambrozevičius pirmagimis sūnus Kazimiero Ambrozevičiaus ir Albinos Stankevičiūtės-Ambrozevičienės, gimė São Paulo mieste, liepos mėn. 6 d. 1937 metais. Po dviejų metų kartu su savo motina vyko savo tėvynėn Lietuvon, aplankyti savo senelių ir giminų. Grįžo iš ten jau karui prasidėjus paskutiniu laivu «Vulcania». Santos uoste išlipo į krantą gegužės m. 17 d. 1940 metais. Vaikas būdamas visad buvo stiprus ir linksmas. Mokėsi Mokos lietuviškojo mokykloje. Baigęs pradžios mokyklą įstojo į «Colegio Vera Cruz». Mokėsi gerai ir praėjusių metų gruodžio mėn. baigė gimnaziją. Visumet svajojo būti jūrų karininku. Bet pasitaręs su tėvais įstojo Mac Kenzie King universitetą (scientifico) Jau buvo viską suruošęs ir sutvarkęs kad galėtų toliau studijuoti. Norėjo būti inžinieriumi.

..Kovo mėn. 1 d. sekmadienį, 11 val. nuskendo Santo Amaro ežere.

Mama jį visumet šaukdavo: «Robertinho», taip ir visi kiti namiškiai, draugai pažįstami ir giminės. Stebėjomės mes visi: iš kur gi toks to vaiko gerumas, toks meilumas, noras patarnauti kitiems ir toks man dagumas? Namie, dar būdamas visai pipiras, nešiojo už save didesnes plytas ir padėjo savo tėvams statyti namą, kutia me vėliau gyveno. Išsikėlęs kitur, jis visumet ilgisi «savo namo», kol pagaliau perkalbėjo tėvus ir visa šeima grįžo atgal į senuosius namus. Gi po kelių mėnesių negailėstin goji mirtis paguldė jį antlentos, šioj taip jo numylėtoj pas togėj. Čia jis tvarkė elektrą, taisė langines, dažė ir sodino darželį... Namie jis buvo autoritetu savo mažesniems dviem broliukams. Žaidė su jais, mokė juos; o jei tėvų kartais namie nebūdavo, sutvarkydavo, nuprausdavo, paguldėdavo... Dirbo jis netik namuose, bet buvo paslaugus ir savo giminėms ir draugams: vieniems padėdavo paruošti pamokas, kitiems apkarpydavo darželį, tretiems atnešdavo šypseną ir laimę į namus..

Robertinho jau nebėra, — jis iškeliavo net «sudiev» mums nepasakęs. O gal būtų jis būtų pasakęs tik «iki pasi matymo»? Nelaimė perdaug didelė tėvams, krikšto tėvams dėdėms ir tetoms, ir visiems prieteliams. Bet, pasvarsčius rimtai, gal taip ir geriau. Juk žmogaus gyvenimas šioje žemėje niekam nėra rožėmis klotas, gal kada nors ateityje jam būtų tekę pergyventi dar kanors baisesnį.

A.†A. ROBERTAS - ALGIRDAS AMBROZEVICIUS

mėje niekam nėra rožėmis klotas, gal kada nors ateityje jam būtų tekę pergyventi dar kanors baisesnį.

Dabargi jis krito kaip graži, balta gėlė rudens šalnos pakasta, palikdamas mums gražų jaunuolio idealą. Jis išskrido amžinybėn. Bet iš ten vis tiek jis bus su mumis. Ir iš ten jis mums šypsosis ir bus mums geras, nes iki šiol šioje žemėje jis buvo perdaug laimingas. Tegu šia jo paveiklas mylimo namo kambario sienas, ne juodai apvedžiotas, ne, nes jis to nenori. Jis per visą penkioliką metų nešė vi siems džiaugsmą. Tad ir toliau nori mus laimingus matyti. Palaimintas būki, žmogaus ne [zinojime,

Nei savo gimimo, nei savo mir [ties,

Nei savo likimo vienatvės kla [jojime,

Nei savo menkystės džiaugs [me, ar vaijojime....

Putinas.

Amžino atilsio, Robertai, ir tebūnie lengva Tau si Pietų Kryžiaus žemė.

Kapas paskendo gyvų gėlių vainikuose, kuriuos čia atnešė giminės, draugai, pažįstami palydėdami Robertą amžinybėn.

Aleks. Boguslauskas.

Uzverciant viena lapa.

Šių metų vasario 8 d. visuo tiniame Menininkų Klubu susi rinkime to Klubu valdyba at sistatydino ir buvo išrinkta nauja valdyba. Ta proga norėčiau tarti keletą žodžių apie buvusią Klubu Valdybą, ypa tingai apie buv. pirmininką solistą Kazimierą Ambrozevi čių, ir to Klubu, jam pirminin kaujant, nuveiktus ligšiol dar bus.

Kągi nuveikė tas Menininku Klubas, įsteigtas 1950 m. gale? Nagi 1951 m. suruošė koncertą, davusi 6998 cruz. gryno pelno, visą laiką dalyvauja Tautos Šventės ir Gėdulos Die nos minėjimuose, prisideda mas prie programos suruošimo. O svarbiausias to Klubu darbas — Pirmosios Lietuvių

Dailės ir Liaudies Meno Parodos 1952 m. São Paulo mieste suruošimas (padedant kitoms organizacijoms bei visuo menel).

Toji paroda buvo tarytum tautiška lietuvių švente, lietuvių vienybės triumfas. Kiekvienas lietuvis į didingą parodos galeriją įžengdavo lyg į lietuvišką šventovę, jausdamasis lyg atsidūręs, po ilgą klaidžio jimų, savo Tėvynėje. Tačiau, parodai pasibaigus, dar tebeaidint spauldoje apie gražų lietuvių pasirodymą São Paulyje, Menininkų Klubu valdyboje įvyko skilimas, ir du valdybos nariai, daug dirbę parodą ruošiant, išėjo iš valdybos. Vienu laiku atrodė, kad šis Klubas, vos keletą narių turėjęs, turės užsidaryti. Tačiau energingas pirmininkas K. Ambrozevičius ne tik nugalejo tą krizę, bet ir pastatė Klubą ant savarankiško kojų. 1952 m. lapkričio 27 d. šis Klubas buvo legalizuotas Brazilijos valdžios įs taigose (proc. Nr 6765 52 Nr. 3808 52). Užregistravus Klubą «Clube de Intercambio Cultural Lituanu - Brasileiro» vardu, jam atsivėrė platesnis akiratis. Dabar jį gali įsirašyti lietuviai gimę Brazilijoje bei priėmę šio krašto pilietybę.

Užregistravęs Klubą, K. Ambrozevičius pasirūpino suruošti koncertą, kuris įvyko vasario 7 d., ir kuris, nors buvo ruošia mas brangioj Couto Magaloes salėje, davė gryno pelno 8.055,00 cruz. Tai reparodo lietuvių visuomenės malonų dėmesį Menininkų Klubui bei kolonijos solisto K. Ambrozevičiaus populiarumą.

Be to, labai gražu, kad K. Ambrozevičiaus tautiškam kultūriniam darbui pilnai pritarė jo žmona ponija Albina. Ne tik pritarė, bet ir pati aktyviai dalyvavo prie visų klubo paruošimų.

Negalima paneigti nė kitų valdybos narių, kurie taip pat dirbo Klubu vardui išgarsinti. Pavyzdžiui, vice - pirmininkas klebonas kun. Pijus Ragažinskas ir inž. Vincas Abraitis daug pasidarbavo Klubą legalizuojant.

Reikia dar pridurti, kad Menininkų Klubas iš savo kasos padengė parodos išlaidas, legalizavimosi išlaidas, ir dabar perdavė naujai valdybai gryną pinigais apie 6150 cruz.

Buvusiai Klubu Valdybai priklausė šie asmenys K. Ambrozevičius - pirmininkas, klebonas kun. P. Ragažinskas - vice-pirm., inž. Vincas Abraitis - išdininkas, rašytoja Karo le Pažeraitė - sekretorius ir T. Katafai - narys.

Naujon valdybon išrinkti šie: Juozas Januškis - pirmininkas, Marija Remenčienė - vice pirmininkė, inž. Vincas Abraitis - išdininkas, Tomas Katafai - sekretorius ir Norbertas Stasiulionis - narys.

Naujosios valdybos sastatas atrodė taip pat teigiamas - veiklus Visuomenė laukia iš josios naujų darbų.

J. D-tas

— Visi Lietuvių Sąjungos Brazilijoje nariai kviečiami artimiausiu laiku apsirūpinti nario knygtėmis Tam tikslui turi pateikti išdininkui 2 foto ir 20 kruzeirų knygtes išlaidoms padengti.

— Lietuvių Sąjungos Brazilijoje išlaikomose mokyklose São Paulyje mokslas, kaip brazilų, taip ir lietuvių k. gru

pėse, jau prasidėjo.

— Lietuvių Sąjunga Brazilijoje nutarė daryti ekskursiją į interiorą. Tuo tikslu yra išrinkta komisija iš šių asmenų: Marius Danta, Juozas Matelionis, Mykolas Žilinskas ir Alfonsas Kublickas.

— Pereitą savaitę Braganso mieste buvo atidaryta dail. Antano Navicko paveikslų paroda, kurioje jis keletą paveikslų pardavė. Šia savaitę jo paroda keliava į Jundiaį. Dail. Novickas tebedirba Pirakajoje, puošdamas savo kūrinių bažnyčią.

PAIEŠKOMI:

1. Balkauskienė Zofija, kilusi iš Melagiškių km., Batakių valsč., Tauragės apskr.,
 2. Mačiulevičius Kazys, kilęs iš Alžiutėnų km., Tauragės valsč., Utenos apskr.,
 3. Gadienė — Petravičiūtė Jadvyga, kilusi iš Alžiutėnų km., Tauragės valsč., Utenos apskr.,
 4. Jurevičius Liudvikas, kilęs iš Mėškinių km., Siluvos valsč., Raseinių apskr.,
 5. Tuzinienė — Norvaišaitė Stanislava,
 6. Norvaišas Zigmąs,
 7. Tuzinas Julius,
 8. Norvaišas Juozas, kilęs iš Raseinių apskr.,
 9. Norvaišaitė Elena, kilusi iš Raseinių apskr.,
 10. Norvaisas Apolinaras ir
 11. Sedys Vincas, kilęs iš Silių km., Tauragės - Naumiešė. valsč.,
- ieškomieji arba apie juos žinantieji, prašomi atsiliepti: Consulado da Lituania Rua Jaguaribe, 477. São Paulo/Brasil.

— Praėjusį sekmadienį V. Beloje Vytauto Didžiojo vardo mokykloje, į sušauktą vyr. skiltininko A. Rudžio sueigą atsilankė apie 30 berniuku ir

mergaičių.

Sueigon atvyko skautų ir svečių, kaip M. Dantas, J. Kaseliūnas, J. Ambrozaitienė, rašytoja K. Pažeraitė V. Pu tvinskis ir kiti.

Sueiga pajavairiuta dainomis ir žaidimais Baigta. sueiga Lietuvos himnu ir skautų vakinine malda.

Sueigos bus daromos toj pat vietoj kiek vieną sekmadienį 15 val., išskyrus kovo 22 d.

— Skautų «Chavantes» draugovės išdininkas J. Matelionis, irgi dalyvavo skautų sueigoje.

— Šį sekmadienį po 8.30 val. mišių šaukiamas mokslievių ateitininkų susirinkimas

— K. Navickienei šią savaitę padaryta sunki inkstų operacija Samaritano ligoninėje.

PRANEŠIMAS.

Savišalpos ir Kultūros Bendruomenės Lituania Valdyba praneša savo nariams, kad kovo mėn. 8 d. 15 val. Vila Zelinos parapijos mokyklos salėje, šaukiamas visuotinis narių susirinkimas. Bus renkama nauja valdyba. Visų narių dalyvavimas būtinas.

15 val. nesusirinkus reikiama narių skaičiui, po valandos, t. y. 16 val. susirinkimas skaitomas teisėtu prie bet kokio narių skaičiaus.

Valdyba.

— N. S. Aparecida parapijos klebonas, Ypirangoje, pakvietė L. K. Bendruomenės chorą šį sekmadienį 10 val. giedoti mišių, o po piet koncertuoti.

— Kovo m. 3 d. mirė Pranas Lazauskas 30 metų amžiaus Gyveno Vila Zelinoje. Kovo mėn. 4 naktį Vila Lucioje mirė Bronius Idas 30 metų amžiaus.

REIKIA BALDŲ? KREIPKIS Į TAUTIEČIO
J. L. Galinską Ltda.

BALDŲ SANDĖLĪ.
AV. DR. GIACAGLINI, 71-C — V. ALPINA.

Casa Sprindus & Cia.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — V. ZELINA — S. PAULO

VISUOMET RASI SAVO ŠEIMOS ŽIDINIUI
NAUJANYBIŲ

Geležies reikmenų, dažų, lėkščių, aluminių indų, įvairių daiktų dovanoms, įvairiausios rūšies pečių-fogonų, siuvamų mašinų, radio, plokštelių ir t. t.

Visa tai galima gauti UŽ PINIGUS ARBA
ISSIMOKĖJIMU!

Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos.